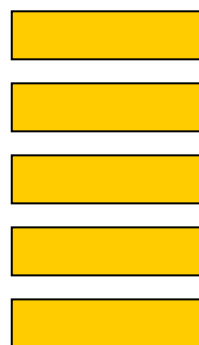

Rapport

Sociale en andere voordelen

Kalenderjaar 2008

Departement
Onderwijs en Vorming

Eindredactie

John De Plecker

Afdelingshoofd

Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs

Marie-Hélène Sabbe

Adjunct van de directeur

Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs

Rita Van Horen

Hoofdmedewerker

Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs

Marc Vanvolsem

Adjunct van de directeur

Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs

Elke Naessens

Adjunct van de directeur

Ondersteuningsbeleid

Leen Vandeputte

Adjunct van de directeur

Strategische Beleidsondersteuning

Verantwoordelijke uitgever

Micheline Scheys

Secretaris-generaal

Departement Onderwijs en Vorming

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

Druk

Reprocenter

Departement Onderwijs en Vorming

Depotnummer

D/2010/3241/461

INHOUDSTAFEL

1.	Inleiding	5
2.	Regelgeving	7
3.	Vragenlijst sociale en andere voordelen	10
4.	Rapportering	12
4.1.	Respons	12
4.2.	Toekenning voordelen	17
4.2.1.	Toekenning sociale voordelen	17
4.2.1.1.	Toekenning sociale voordelen per type voordeel	17
4.2.1.2.	Toekenning sociale voordelen naargelang de combinatie van netten op het grondgebied van de gemeente	19
4.2.2.	Toekenning andere voordelen	26
4.2.2.1.	Toekenning andere voordelen per type voordeel	27
4.2.2.2.	Toekenning andere voordelen naargelang de combinatie van netten op het grondgebied van de gemeente	30
4.2.2.3.	Andere voordelen die door de gemeenten zelf zijn toegevoegd	36
4.3.	Middelen	38
5.	Algemene conclusies	39

1. Inleiding

Regelingen waarbij gemeentebesturen voordelen toekennen aan scholen van andere netten op hun grondgebied bestaan al heel lang.

Voor de schoolpactwet bestond het systeem van “aangenomen vrije scholen” waarbij gemeenten vrije scholen konden subsidiëren. Gemeenten subsidieerden in dit systeem bijvoorbeeld de avondstudie, het middagtoezicht, de lessen Frans, ... Er waren in de jaren '50 nogal wat gemeenten die het vrij onderwijs financieel steunden. Dit fenomeen deed zich vooral voor in landelijke gebieden van Vlaanderen en minder in de steden.

De wet van 19 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (Schoolpactwet) maakte een einde aan die zogenaamde aannemingscontracten en zette de rem op de financiële ondersteuning van de andere onderwijsnetten door de gemeenten. De sociale voordelen waren één van de vele compromissen binnen de Schoolpactwet. Artikel 33 van de Schoolpactwet regelde het gezondheidstoezicht en de sociale voordelen voor het gesubsidieerd vrij basis- en secundair onderwijs. Enkel een beperkte lijst sociale voordelen kon nog worden toegekend maar de gemeente werd verplicht, als ze die sociale voordelen verleende aan het gemeentelijk onderwijs op haar grondgebied, deze ook toe te kennen aan de vrije scholen; dit om oneerlijke concurrentie tegen te gaan.

Tussen de Schoolpactwet en vandaag wijzigde de regeling rond sociale voordelen slechts een paar keer. Zo geldt sinds 1989, op grond van het gelijkheidsbeginsel, de verplichting om tussen te komen ook ten aanzien van het gemeenschapsonderwijs. Pas in 1991 werd het uitvoeringsbesluit over sociale voordelen gerealiseerd.

In 1997 werd de wettelijke basis voor sociale voordelen, voor wat het basisonderwijs betreft, opgenomen in het decreet basisonderwijs én uitgebreid met leerlingenvervoer en de kosten van de toegang tot het zwembad. De voorwaarden waaraan de scholen van de andere netten moesten voldoen om recht te hebben op leerlingenvervoer als sociaal voordeel werden evenwel niet vastgelegd. Het ontbreken van een uitvoeringsbesluit hield echter geen blokkering van het recht in. Ingevolge de ‘stand-still-werking’ van het non-discriminatiebeginsel van artikel 92, §1 van het decreet basisonderwijs konden lokale besturen geen nieuwe initiatieven inzake leerlingenvervoer opzetten die tegen dit beginsel ingingen.

De strikte regelgeving inzake sociale voordelen hinderde meer en meer het lokale initiatief. Veel gemeenten wilden heel wat meer doen voor de scholen op hun grondgebied, maar met uitzondering van de sociale voordelen mocht de gemeente geen enkele tussenkomst doen ten voordele van de scholen van de andere onderwijsnetten. Nogal wat gemeenten kenden toch nog andere voordelen toe en handelden dus in strijd met de toen geldende regelgeving.

Tot 31 december 2007 waren alle andere voordelen die gemeenten eventueel wilden toekennen aan de scholen op hun grondgebied decretaal verboden.

Vandaag gelden deze beperkingen niet langer. Sinds 1 januari 2008 is het decreet flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau van 30 november 2007 van kracht en werden de bepalingen over sociale voordelen geschrapt in de Schoolpactwet en in het decreet basisonderwijs.

Het nieuwe decreet heeft een aantal belemmeringen voor plaatselijke initiatieven weggenomen. De bestaande lijst met sociale voordelen werd behouden en daarnaast kregen de gemeenten de mogelijkheid om een volwaardig onderwijsbeleid te voeren door andere voordelen toe te staan.

Minder dan 3 jaar na de inwerkingtreding van het decreet, heeft de praktijk uitgewezen dat er over een aantal voordelen interpretatieproblemen bestaan. Blijkbaar is het noch voor de gemeenten, noch voor de scholen duidelijk welke voordelen er precies onder andere voordelen vallen. Zo zouden een aantal gemeentebesturen overstelpt worden met vragen voor toekenning van andere voordelen. Het is voor hen niet altijd duidelijk in hoeverre ze op deze vragen kunnen ingaan en in hoeverre ze aanvragen kunnen weigeren.

De perceptie leeft dat de andere voordelen door sommige gemeentebesturen zo ingevuld zijn dat ze de facto neerkomen op een bijkomend subsidie-instrument voor sommige netten. Het kan niet de bedoeling zijn dat scholen onderwijsgebonden kosten proberen af te schuiven op de lokale besturen.

Eind februari 2010 werd door de administratie een individuele bevraging georganiseerd van alle steden en gemeenten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze bevraging had tot doel:

- de lokale besturen toe te laten te voldoen aan hun decretale verplichting. Artikel 13 van het decreet flankerend onderwijsbeleid bepaalt immers dat de lokale besturen jaarlijks een overzicht moeten bezorgen aan het departement van de beslissingen met betrekking tot sociale en andere voordelen evenals de staat van gedane uitgaven.
- een beter zicht te krijgen op de voordelen die in de diverse gemeenten worden toegekend aan de scholen.

De conclusies die uit de bevraging kunnen getrokken worden, zullen meegenomen worden in het te heropenen debat over de sociale en andere voordelen.

2. Regelgeving

De regelgeving sociale en andere voordelen vormt een afzonderlijk hoofdstuk in het decreet flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau van 30 november 2007 en is onderverdeeld in twee afdelingen; een afdeling I. “Sociale voordelen” en een afdeling II. “Andere voordelen”.

Het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1991 betreffende de bepaling van de begrippen gezondheidstoezicht en sociale voordelen bedoeld in artikel 33 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving is nog steeds van toepassing in afwachting van een besluit van de Vlaamse regering dat de modaliteiten en procedure vastlegt die moet gevolgd worden om sociale voordelen te ontvangen (artikel 29 decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau). In al die tijd is er nog geen politiek draagvlak gevonden om via een besluit de voorwaarden van de sociale voordelen vast te leggen.

Dit betekent dat het stand-still beginsel inzake leerlingenvervoer nog steeds wordt aangehouden. Bestaande initiatieven met betrekking tot leerlingenvervoer die begonnen voordat het decreet basisonderwijs in werking trad, konden onder dezelfde voorwaarden worden verder gezet. Er kunnen evenwel door de gemeenten geen nieuwe initiatieven worden opgezet die enkel voor de leerlingen van het gemeentelijk onderwijs gelden.

Het verouderde besluit dat dateert van 1991 en nog niet agesteld is op het decreet flankerend onderwijsbeleid is dringend aan herziening toe.

Sociale voordelen

Een gemeente die aan het eigen onderwijs sociale voordelen verleent, is verplicht een vergelijkbare inspanning te leveren voor de andere schoolbesturen die op haar grondgebied onderwijs inrichten en de toepassing van het sociaal voordeel vragen. De gemeente mag op het vlak van sociale voordelen niet discrimineren tussen de leerlingen van de eigen scholen en de leerlingen van de scholen van de andere netten op haar grondgebied. Telkens een gemeente een sociaal voordeel toekent aan de rechthebbende leerlingen van de eigen school, moet dit voordeel ook worden toegekend aan de rechthebbende leerlingen van de andere scholen gelegen op het grondgebied. De verplichting ontstaat van zodra een school van een ander schoolbestuur de toepassing van het sociaal voordeel vraagt.

Het toepassingsgebied van sociale en andere voordelen is beperkt tot het gesubsidieerd en gefinancierd basis- en secundair onderwijs.

Met sociale voordelen worden bedoeld:

- 1° ochtend- en avondtoezicht buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen;
- 2° middagtoezicht voor de tijdsduur van maximaal één uur;
- 3° ter beschikking stellen van de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur, met uitzondering van de roerende en onroerende goederen die uitsluitend bestemd zijn voor de organisatie van het gemeentelijk onderwijs;

4° kosten van de toegang tot het zwembad voor de leerlingen lager onderwijs, indien het zwembad niet behoort tot de gemeentelijke infrastructuur vermeld in 3°. De kosten verbonden aan het verstrekken van één schooljaar gratis zwemmen, waar elke leerling lager onderwijs recht op heeft, worden niet als sociaal voordeel beschouwd;

5° leerlingenvervoer in het basisonderwijs.

Een gemeente die voor het eigen onderwijs tussenkomt voor de sociale voordelen, is verplicht een vergelijkbare inspanning te leveren voor de andere schoolbesturen die op haar grondgebied onderwijs inrichten en de toepassing van het sociaal voordeel vragen.

De volgende modaliteiten gelden daarbij:

- de gemeente beslist autonoom of ze aan de leerlingen van de eigen scholen al dan niet sociale voordelen toekent;
- wat de gemeente aan sociale voordelen toekent aan de leerlingen van de eigen scholen moet ze in dezelfde mate en op dezelfde wijze toekennen aan de leerlingen van de andere scholen op het grondgebied, voor zover deze leerlingen les volgen in:
 - hetzelfde onderwijsniveau namelijk kleuter-, lager of secundair onderwijs (eventueel per leerjaar)
 - hetzelfde soort onderwijs (gewoon of buitengewoon onderwijs)

Scholen die hun recht op een sociaal voordeel willen afdwingen, moeten er zelf om verzoeken.

Ook lokale besturen die zelf geen inrichter zijn van onderwijs kunnen sociale voordelen toekennen. In dergelijk geval mogen zij geen onderscheid maken tussen de scholen van de verschillende netten voor zover het hetzelfde onderwijsniveau en hetzelfde soort onderwijs betreft.

Andere voordelen

In tegenstelling tot de sociale voordelen is het toepassingsgebied van andere voordelen veel ruimer. De andere voordelen zijn van toepassing op basis- en secundair onderwijs, op het hoger onderwijs, op het deeltijds kunstonderwijs en op het volwassenenonderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, op Syntra en de Centra voor Deeltijdse Vorming die door de Vlaamse Gemeenschap worden gefinancierd of gesubsidieerd.

Lokale besturen die aan de scholen van het eigen schoolbestuur andere dan de sociale voordelen toekennen, kunnen die voordelen, in de context van het lokaal flankerend onderwijsbeleid, ook toekennen aan de scholen van de andere schoolbesturen op hun grondgebied als die de toepassing ervan vragen.

Lokale besturen kunnen dus op **vrijwillige basis** initiatieven die ze voor de eigen scholen nemen, uitbreiden naar de scholen van de andere netten. Ook lokale besturen die geen onderwijs inrichten kunnen (andere) voordelen toekennen aan de scholen op hun grondgebied.

De lokale besturen kunnen criteria vastleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen. Zij mogen geen onderscheid maken tussen de scholen die aan de criteria voldoen.

Meldingsplicht

Artikel 13 van het decreet bepaalt dat lokale besturen jaarlijks een overzicht moeten bezorgen aan de Vlaamse regering van de beslissingen over sociale en andere voordelen en de staat van gedane uitgaven.

3. Vragenlijst sociale en andere voordelen

Hoewel het decreet flankerend onderwijsbeleid (en voordien ook het decreet basisonderwijs) stelt dat de lokale besturen jaarlijks een overzicht dienen te bezorgen van de beslissingen over sociale en andere voordelen, beschikten we tot vóór deze bevraging niet over enige informatie dienaangaande.

Om de lokale besturen toe te laten te voldoen aan hun decretale verplichting en om een beter zicht te krijgen op de voordelen die gemeenten toekennen aan de scholen op het grondgebied, werd eind februari 2010 een vragenlijst bezorgd aan alle steden en gemeenten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De vragen betroffen de situatie in de gemeente tijdens het **kalenderjaar 2008**.

De vragenlijst (bijlage 1) en een uitgebreide toelichting (bijlage 2) werden bezorgd aan alle gemeentebesturen waar basis- en / of secundaire scholen gevestigd zijn ongeacht het net dat het onderwijs inricht. Dit betekent dat ook de gemeentebesturen die zelf geen onderwijs inrichten de bevraging hebben ontvangen.

Aan alle steden en gemeenten werd een gepersonaliseerd formulier in tabelvorm bezorgd waarop **alle basis- en secundaire scholen op het grondgebied**¹ waren opgenomen. Op de verticale lijnen waren alle sociale en een aantal andere voordelen opgesomd. Horizontaal konden per school en per niveau de sociale en andere voordelen aangekruist worden. De toelichting wees er uitdrukkelijk op dat het mogelijk was dat een aantal van de opgesomde voordelen niet in de gemeente voorkwamen en dat het feit dat de mogelijkheden beschreven waren, geen suggestie was voor de wenselijkheid ervan. De toelichting gaf ook mee dat het heel goed mogelijk was dat de gemeente andere voordelen toekende die niet in de lijst waren opgenomen. In dergelijk geval kon gebruik gemaakt worden van de categorie “andere” die in de vragenlijst voorzien was.

De lokale besturen werden verzocht hun vragenformulier vóór 31 maart 2010 ingevuld terug te bezorgen aan het departement.

Het insturen van de ingevulde vragenformulieren heeft enige vertraging opgelopen omdat OVSG en VVSG alle gemeentebesturen op 4 maart via mail gevraagd hadden te wachten om te antwoorden. OVSG en VVSG waren niet gekant tegen de bevraging maar hadden toch enige vragen bij de doelstellingen van de enquête. Zij wilden absoluut vermijden dat de bevraging zou leiden tot een vergelijking van de gemeenten. Bovendien waren zij van oordeel dat de voorbeelden van ‘andere voordelen’ die op het vragenformulier werden vermeld, niet overeenstemden met hun visie op flankerend onderwijsbeleid.

Na overleg met VVSG / OVSG werd de indientermijn voor de bevraging verlengd tot 30 april 2010. De afspraak werd gemaakt om geen individuele gegevens (op niveau van de gemeente) afkomstig uit de bevraging publiek te maken. Een tweede afspraak bestond erin dat VVSG / OVSG een lijst met andere ‘suggesties’ dan deze die in de vragenlijst van het departement

¹ Het toepassingsgebied voor andere voordelen is ruimer dan de basis- en secundaire scholen maar werd er bewust toe beperkt om de bevraging beheersbaar te houden.

waren opgenomen, zouden meesturen, samen met het verzoek aan de steden / gemeenten om de vragenlijst toch in te vullen.

De aanvullende lijst met andere ‘suggesties’ werd opgesteld door VVSG / OVSG (bijlage 3) en was vooral gericht op initiatieven flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau zoals initiatieven ism beleidsdomeinen welzijn/sociale zaken/jeugd/politie en justitie; initiatieven ism beleidsdomein mobiliteit/verkeersveiligheid; initiatieven ism beleidsdomein sport, initiatieven ism beleidsdomein gezondheidsbevordering, ...

Slechts een klein aantal gemeenten (19) heeft van dit formulier gebruik gemaakt. De gegevens die de steden / gemeenten via het formulier van VVSG / OVSG hebben bezorgd werden mee verwerkt in het voorliggende rapport.

Op 7 mei 2010 hebben de lokale besturen die hun vragenformulier nog niet teruggestuurd hadden, een herinneringsbrief gekregen met het verzoek de enquête alsnog in te vullen en voor eind mei te bezorgen aan het departement.

Aan de provinciegouverneurs en de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd, in het kader van hun algemeen toezicht, gemeld welke gemeenten niet gereageerd hadden op de vraag om een overzicht te bezorgen van de sociale en andere voordelen die toegekend werden op hun grondgebied.

Als gevolg van dit schrijven meldden 4 provinciegouverneurs aan het departement dat ze de gemeenten verzocht hadden de nodige aandacht te besteden aan het onderwerp en binnen een haalbare termijn te antwoorden op de vragen.

De bevraging werd afgesloten eind augustus 2010. Laattijdig bezorgde vragenlijsten (najaar 2010) werden niet meer verwerkt.

4. Rapportering

Bij de verwerking van de gegevens wordt een school met meerdere vestigingsplaatsen, die allen in dezelfde gemeente gelegen zijn, steeds als één school geteld. Een school met meerdere vestigingsplaatsen, die in verschillende gemeenten liggen, wordt in elk van die gemeenten als school geteld.

4.1. Respons

Eind mei 2010 had ongeveer 70% van de bevroagde gemeenten het vragenformulier teruggestuurd.

Na aandringen door de provinciegouverneurs² om alsnog de gevraagde gegevens te bezorgen aan het departement werd eind augustus 2010 de bevraging afgesloten met een respons van 89,3%. 291 van de 326 gemeenten hebben de enquête beantwoord. Slechts 35 gemeenten hebben geen gevolg gegeven aan de bevraging.

Dit is een zeer hoge respons.

Respons van de gemeenten per provincie

Tabel 1: respons van de gemeenten per provincie

	aantal gemeenten	aantal geantwoord	respons%
Antwerpen	70	67	95,7%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	19	13	68,4%
Limburg	43 ³	38	88,4%
Oost-Vlaanderen	65	57	87,7%
Vlaams-Brabant	65	52	80,0%
West-Vlaanderen	64	64	100,0%
	326	291	89,3%

Tabel 1 illustreert de hoge respons uit alle provincies.

In West-Vlaanderen hebben alle gemeenten de vragenlijst beantwoord.

Ook in de provincie Antwerpen was de respons zeer hoog: 95,7% van de gemeenten heeft de bevraging beantwoord, slechts 3 gemeenten hebben niet gereageerd.

In vergelijking met de andere provincies ligt de respons in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest lager maar de respons is toch voldoende om uitspraken te doen.

Kijken we naar het aanbod basisonderwijs of secundair onderwijs in de gemeenten van de verschillende provincies, dan merken we eveneens dat in al de provincies de respons hoog is.

² De herinneringsbrief aan de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is omwille van een administratief misverstand laattijdig vertrokken, maar dit had geen effect op de resultaten van de bevraging.

³ De gemeente Herstappe heeft geen basis- of secundaire school op haar grondgebied en heeft dus geen vragenlijst ontvangen.

Tabel 2: respons van de gemeenten per provincie – niveau basisonderwijs

provincie	aantal gemeenten met basisonderwijs	antwoord	% respons
Antwerpen	70	67	95,7%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	19	13	68,4%
Limburg	43	38	88,4%
Oost-Vlaanderen	65	57	87,7%
Vlaams-Brabant	65	52	80,0%
West-Vlaanderen	64	64	100,0%
	326	291	89,3%

Vanuit de provincie Antwerpen kwam er een respons van 95,7%. Slechts 3 van de 70 gemeenten met basisscholen op het grondgebied zijn in gebreke gebleven.

In de provincie Limburg hebben slechts 5 van de 43 gemeenten met basisscholen op het grondgebied niet geantwoord; 88,4% heeft de enquête beantwoord.

13 van de 19 gemeenten of 68,4 % in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hebben de vragenlijst ingevuld terug bezorgd.

Tabel 3: respons van de gemeenten per provincie – niveau secundair onderwijs

provincie	aantal gemeenten met secundair onderwijs	antwoord	% respons
Antwerpen	47	45	95,7%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	13	8	61,5%
Limburg	33	31	93,9%
Oost-Vlaanderen	43	38	88,4%
Vlaams-Brabant	38	32	84,2%
West-Vlaanderen	44	44	100,0%
	218	198	90,8%

De respons van de gemeenten met secundair onderwijs op het grondgebied bedraagt 90,8%.

In de provincie Antwerpen zijn er op secundair niveau slechts 2 van de 47 gemeenten die niet geantwoord hebben.

Ook in Limburg was de respons zeer hoog: 31 van de 33 gemeenten met secundaire scholen op het grondgebied stuurden een antwoord.

Respons van de gemeenten volgens de aanwezigheid van de netten op het grondgebied

Ook als we de gemeenten indelen volgens de aanwezigheid van de verschillende netten op het grondgebied blijkt de respons overal hoog te zijn.

Tabel 4: aantal gemeenten met basisscholen van gemeentelijk en/of ander net die de bevraging beantwoord hebben

	aantal gemeenten	aantal geantwoord	respons%
Gemeenten met alleen gemeentelijk onderwijs	5	4	80,0%
Gemeenten met alleen onderwijs van een ander net	90	83	92,2%
Gemeenten met onderwijs van gemeentelijk en van een ander net	231	204	88,3%
	326	291	89,3%

In alle bevroegde gemeenten is basisonderwijs aanwezig. Van de 326 gemeenten met basisonderwijs antwoordde 89,3%.

In 5 van de 326 bevraagde gemeenten is er uitsluitend gemeentelijk basisonderwijs; 4 daarvan hebben de enquête beantwoord.

90 gemeenten hebben op hun grondgebied geen gemeentelijk basisonderwijs maar enkel basisscholen van een ander net. Daarvan heeft 92,2% (83 gemeenten) geantwoord.

In 231 gemeenten zijn er zowel gemeentelijke basisscholen als basisscholen van een ander net (het gesubsidieerd vrij onderwijs en / of gemeenschapsonderwijs en / of provinciaal onderwijs). 88,3% van deze gemeenten heeft de enquête beantwoord.

Tabel 5: aantal gemeenten met secundaire scholen van gemeentelijk en/of ander net die de bevraging beantwoord hebben

	aantal gemeenten	aantal geantwoord	respons%
Gemeenten met alleen gemeentelijk onderwijs	1	0	0,0%
Gemeenten met alleen onderwijs van een ander net	194	180	92,8%
Gemeenten met onderwijs van gemeentelijk en van een ander net	23	18	78,3%
	218	198	90,8%

In 218 gemeenten zijn er secundaire scholen. 198 gemeenten hebben de bevraging beantwoord. Slechts in één gemeente is er enkel gemeentelijk secundair onderwijs. Deze gemeente heeft de bevraging niet beantwoord.

In 23 gemeenten zijn er zowel gemeentelijke secundaire scholen als secundaire scholen van andere netten op het grondgebied. 78,3% van deze gemeenten heeft de bevraging beantwoord.

Respons van gemeenten volgens het aantal scholen op het grondgebied

De twee onderstaande tabellen tonen aan dat we zowel antwoord ontvingen van gemeenten met veel scholen als van gemeenten met weinig scholen op het grondgebied.

De respons uit de gemeenten is ongeveer even groot voor basisonderwijs als voor secundair onderwijs: 89,3 % voor het basisonderwijs en 90,8% voor het secundair onderwijs.

Tabel 6: respons van de gemeenten volgens het aantal basisscholen op het grondgebied

aantal scholen in de gemeente	aantal gemeenten	antwoord	% antwoord
1-5	161	138	85,7%
6-10	114	105	92,1%
11-20	38	36	94,7%
21-...	13	12	92,3%
	326	291	89,3%

Er zijn 161 gemeenten met minstens één en maximum 5 basisscholen op het grondgebied. 85,7 % stuurde een antwoord.

Van de 13 gemeenten met minstens 21 basisscholen op het grondgebied hebben er 12 (92,3%) de vragenlijst beantwoord.

Tabel 7: respons van de gemeenten volgens het aantal secundaire scholen op het grondgebied

aantal scholen in de gemeente	aantal gemeenten	antwoord	% antwoord
1-5	159	144	90,6%
6-10	35	32	91,4%
11-20	17	15	88,2%
21-...	7	7	100,0%
	218	198	90,8%

Van de 159 gemeenten met minimum één en maximum vijf secundaire scholen op het grondgebied heeft 90,6% geantwoord.

Er zijn 7 gemeenten met minstens 21 secundaire scholen op het grondgebied. De respons was 100%.

Uit de bovenstaande 2 tabellen blijkt dat de respons zowel in de gemeenten met veel scholen op het grondgebied als met weinig scholen op het grondgebied heel hoog is. Dit is zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs het geval.

De respons ligt het laagst voor de gemeenten met minimum 1 en maximum 5 basisscholen op het grondgebied maar toch stuurde nog 85,7 % (138 van de 161 gemeenten) een antwoord.

Respons van de gemeenten volgens het aantal inwoners

De grootte van de gemeente blijkt geen rol te spelen bij het feit of de bevraging al dan niet beantwoord werd.

Tabel 8: respons van de gemeenten met scholen basisonderwijs volgens het aantal inwoners

Bevolking	Aantal gemeenten	antwoord	% antwoord
1-10.000	88	77	87,5%
10.001-25.000	169	152	89,9%
25.001-50.000	51	47	92,2%
>50.000	18	15	83,3%
	326	291	89,3%

87,5 % van de gemeenten tot 10.000 inwoners heeft de bevraging beantwoord.

15 van de 18 gemeenten met meer dan 50.000 inwoners hebben gereageerd.

Tabel 9: respons van de gemeenten met scholen secundair onderwijs volgens het aantal inwoners

Bevolking	Aantal gemeenten	antwoord	% antwoord
1-10.000	28	28	100,0%
10.001-25.000	124	110	88,7%
25.001-50.000	49	46	93,9%
>50.000	17	14	82,4%
	218	198	90,8%

Alle gemeenten tot 10.000 inwoners met secundaire scholen op het grondgebied hebben de enquête beantwoord.

Voor de gemeenten van 10.001 tot en met 25.000 inwoners bedraagt de respons 88,7 %.

Zowel de kleine plattelandsgemeenten als de grote steden hebben gevolg gegeven aan de enquête.

Conclusie

De respons werd nagegaan op een aantal kenmerken: provincie, aantal inwoners, combinatie van netten, onderwijsniveau en aantal scholen. Uit de verzamelde gegevens blijkt dat de antwoorden representatief zijn met betrekking tot de verschillende kenmerken.

De bevraging kon rekenen op een zeer hoge respons vanuit de steden en gemeenten temeer het de eerste keer was dat er effectief een bevraging werd georganiseerd.

Aangezien uit de responsbeschrijving blijkt dat de respons met betrekking tot de diverse kenmerken representatief is, kunnen we ervan uitgaan dat de situatie in de gemeenten die niet geantwoord hebben, niet afwijkend is van de situatie in de gemeenten die wel geantwoord hebben.

4.2. Toekenning voordelen⁴

Gemeenten konden op het vragenformulier per school en per niveau de sociale en andere voordelen aankruisen. Van zodra een gemeente per net en per niveau minstens één school heeft aangekruist, tikt deze gemeente afhankelijk van het aangekruiste voordeel aan bij de verwerking voor dat net en dat niveau. Het rapport doet met andere woorden geen uitspraken over het aantal scholen (per net en per niveau) dat per gemeente een bepaald voordeel krijgt.

4. 2.1. Toekenning sociale voordelen

82,5 % van de gemeenten die de enquête beantwoord hebben (240 van de 291 gemeenten), kent één of meerdere sociale voordelen toe aan één of meerdere scholen op het grondgebied.

4. 2.1.1. Toekenning sociale voordelen per type voordeel

Toekenning aan basisscholen

Tabel 10: per sociaal voordeel het aandeel gemeenten dat het sociaal voordeel toekent ten opzichte van het aantal gemeenten met scholen basisonderwijs op het grondgebied (N= 291)⁵

omschrijving	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	98	33,7%
2. Avondtoezicht	106	36,4%
3. Middagtoezicht	154	52,9%
4. Toegang gemeentelijk zwembad ⁶	61	21,0%
5. Toegang ander zwembad	83	28,5%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur ⁷	108	37,1%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer ⁸	60	20,6%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat van de 291 gemeenten met basisscholen op het grondgebied 33,7 % (98 gemeenten) het sociaal voordeel ochtendtoezicht toekent.

Het meest voorkomende sociaal voordeel in het basisonderwijs is een tussenkomst voor het middagtoezicht. In meer dan de helft van de gemeenten (52,9 %) is middagtoezicht een sociaal voordeel in dit niveau.

37,1% van de gemeenten stelt haar gemeentelijke infrastructuur (dit kan gaan om één of meerdere gebouwen) open voor de basisscholen op het grondgebied.

36,4% van de gemeenten kent aan de basisscholen een tussenkomst toe voor avondtoezicht.

In 21 % van de gemeenten is de toegang tot het gemeentelijk zwembad een sociaal voordeel. Het betreft een tussenkomst (geheel of gedeeltelijk) in de toegangsprijs tot het zwembad. Ook de gemeenten die niet beschikken over een gemeentelijk zwembad zijn in de berekening opgenomen waardoor het percentage gemeenten dat het voordeel toekent met de nodige omzichtigheid moet bekeken worden.

28,5% komt tussen in de toegangsprijs van een niet-gemeentelijk zwembad.

⁴ Houd er bij de lezing van de volgende tabellen steeds rekening mee dat er enkel wordt gesproken over de gemeenten die geantwoord hebben. N is steeds het aantal gemeenten dat een antwoord stuurde.

⁵ N is het aantal gemeenten dat de bevraging voor het niveau heeft beantwoord.

⁶ Wat betreft het sociaal voordeel 'toegang tot gemeentelijk zwembad' zijn in de berekening telkens zowel de gemeenten opgenomen die beschikken over een eigen zwembad als gemeenten die geen gemeentelijk zwembad hebben.

⁷ De toegang tot gemeentelijke infrastructuur als sociaal voordeel betreft steeds de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur.

⁸ Het betreft telkens vervoer van huis naar school en omgekeerd.

Verder in de tekst wordt toegelicht wat de tussenkomst van de gemeenten is mbt het vervoer naar het zwembad (zie onder punt 4.2.2.1. Toekenning andere voordelen per type voordeel). In 20,6% van de gemeenten wordt er op één of andere manier een tussenkomst toegekend voor georganiseerd leerlingenvervoer op het grondgebied.

Tabel 11: per geclusterde groep sociale voordelen het aandeel gemeenten dat minstens één sociaal voordeel toekent ten opzichte van het aantal gemeenten met scholen basisonderwijs op het grondgebied (N=291)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Ochtend- en/of avondtoezicht (1-2)	112	38,5%
Ochtend- en/of avond- en/of middagtoezicht (1-2-3)	178	61,2%
Toegang zwembad (4-5)	142	48,8%
Toegang zwembad en/of gem. infrastruct. (4-5-6)	179	61,5%

Het is interessant om een aantal gelijkaardige sociale voordelen te clusteren. Enkel de combinaties die het meest voorkomen, werden geselecteerd.

Uit de clustering blijkt dat meer dan de helft van de gemeenten (61,2%) de scholen basisonderwijs op hun grondgebied bijspringen voor de organisatie en bekostiging van het toezicht.

48,8 % van de gemeenten dragen bij in de kosten van de toegangsprijs tot het zwembad (ongeacht of het al dan niet een gemeentelijk zwembad betreft) voor de leerlingen basisonderwijs op het grondgebied.

De toegang tot de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur (inclusief zwembad) is in 61,5 % van de gemeenten voor het basisonderwijs een sociaal voordeel.

Toekenning aan secundaire scholen

Tabel 12: per sociaal voordeel het aandeel gemeenten dat het sociaal voordeel toekent ten opzichte van het aantal gemeenten met secundaire scholen op het grondgebied (N= 198)

omschrijving	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	4	2,0%
2. Avondtoezicht	5	2,5%
3. Middagtoezicht	10	5,1%
4. Toegang gemeentelijk zwembad ⁹	28	14,1%
5. Toegang ander zwembad ¹⁰	3	1,5%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	45	22,7%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	2	1,0%

Het aantal gemeenten dat voor secundaire scholen tussenkomt is aanzienlijk kleiner.

⁹ Wat betreft het sociaal voordeel 'toegang tot gemeentelijk zwembad' zijn in de %-berekening telkens zowel de gemeenten opgenomen die beschikken over een eigen zwembad als gemeenten die geen zwembad hebben.

¹⁰ Hoewel de toegang tot een niet-gemeentelijk zwembad geen sociaal voordeel is voor de secundaire scholen op het grondgebied zijn er toch 3 gemeenten die dit als een sociaal voordeel aangekruist hebben op de vragenlijst. Deze gegevens werden verwerkt onder de rubriek sociale voordelen.

Het openstellen van de gemeentelijke infrastructuur wordt het vaakst als sociaal voordeel toegekend. 22,7% stelt voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur open voor secundaire scholen op het grondgebied.

Gemeenten kennen veel minder een tussenkomst voor ochtend-, middag- en avondtoezicht als sociaal voordeel toe aan de secundaire scholen dan aan de basisscholen.

In 14,1% van de gemeenten is de toegang tot het gemeentelijk zwembad een sociaal voordeel voor de secundaire scholen op het grondgebied.

Slechts in 2 van de 198 gemeenten is leerlingenvervoer een sociaal voordeel voor de secundaire scholen op het grondgebied.

Tabel 13: per geclusterde groep sociale voordelen het aandeel gemeenten dat minstens één sociaal voordeel toekent ten opzichte van het aantal gemeenten met secundaire scholen op het grondgebied (N=198)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Ochtend- en/of avondtoezicht (1-2)	5	2,5%
Ochtend- en/of avond- en/of middagtoezicht (1-2-3)	11	5,6%
Toegang zwembad (4-5)	31	15,7%
Toegang zwembad en/of gem. infrastruct. (4-5-6)	60	30,3%

Uit de clustering blijkt duidelijk dat wat toezichten betreft gemeenten heel weinig tussenkomen voor secundaire scholen op het grondgebied. Slechts 5,6 % komt tussen voor ochtend-, middag-, en/of avondtoezicht voor de secundaire scholen.

Ongeveer 30% van de gemeenten stelt (één of meer gebouwen van) de gemeentelijke infrastructuur (inclusief zwembad) ter beschikking van de secundaire scholen.

Conclusies

Sociale voordelen worden voornamelijk toegekend aan basisscholen.

Gemeenten kennen in het basisonderwijs vooral tussenkomsten toe voor ochtend-, middag- en/of avondtoezicht. Middagtoezicht springt er voor het basisonderwijs duidelijk uit; meer dan 50% van de gemeenten doet hiervoor een tussenkomst aan basisscholen op het grondgebied.

Wat de secundaire scholen betreft stellen de gemeenten voornamelijk hun voor publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur ter beschikking, maar toch in beduidend mindere mate dan voor de basisscholen.

4.2.1.2. Toekenning sociale voordelen naargelang de combinatie van netten op het grondgebied van de gemeente

Het is interessant na te gaan of er op het grondgebied van een gemeente al dan niet verschillen in toekenning zijn per voordeel naargelang het net. Onder punt 4.2.1.2. worden de gemeenten waar scholen van hetzelfde net of dezelfde combinatie van netten voorkomen met elkaar vergeleken.

Zowel voor basis- als voor secundair onderwijs wordt hierna eerst een overzichtstabel van gemeenten volgens het aanbod van netten op het grondgebied gegeven.

Daarna volgen (zowel voor basis- als secundair onderwijs) een aantal tabellen waarbij de toekenning van sociale voordelen in gemeenten met eenzelfde combinatie van netten op het grondgebied ontleed wordt. Enkel de meest relevante combinaties zijn in de rapportering opgenomen. Combinaties die in minder dan 15 gemeenten voorkomen werden dus niet in dit rapport opgenomen (voorbeeld: er is geen tabel opgenomen met de 2 gemeenten die op het grondgebied de combinatie van provinciale basisscholen, basisscholen van het gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerde vrije basisscholen hebben).

We merken op dat als de percentages naargelang het net op het grondgebied toch zeer verschillend zijn, het in de meeste gevallen gaat om kleine absolute aantallen.

Tabel 14: overzichtstabel van gemeenten volgens het aanbod gemeentelijk en niet-gemeentelijk onderwijs – niveau basisonderwijs

Omschrijving	Gemeenten met alleen gemeentelijk onderwijs (n=4)		Gemeenten met alleen onderwijs van een ander net (n=83)		Gemeenten met gemeentelijk onderwijs en onderwijs van een ander net (n=204)	
	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	2	50,0%	17	20,5%	79	38,7%
2. Avondtoezicht	3	75,0%	18	21,7%	85	41,7%
3. Middagtoezicht	3	75,0%	19	22,9%	132	64,7%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	1	25,0%	16	19,3%	44	21,6%
5. Toegang ander zwembad	2	50,0%	17	20,5%	64	31,4%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	1	25,0%	29	34,9%	78	38,2%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	2	50,0%	7	8,4%	51	25,0%

Uit tabel 14 blijkt dat gemeenten met enkel gemeentelijk onderwijs het meest sociale voordelen toekennen. Er dient wel opgemerkt te worden dat er slechts 5 gemeenten zijn met uitsluitend gemeentelijke basisscholen op het grondgebied waarvan er 4 de enquête beantwoord hebben.

Gemeenten met zowel gemeentescholen als scholen van andere netten op het grondgebied kennen meer sociale voordelen toe dan gemeenten met enkel scholen van andere netten op het grondgebied.

Tabel 15: overzichtstabel van gemeenten volgens het aanbod gemeentelijk en niet-gemeentelijk onderwijs – niveau secundair

Omschrijving	Gemeenten met alleen onderwijs van een ander net (n=180)		Gemeenten met gemeentelijk onderwijs en onderwijs van een ander net (n=18)	
	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	3	1,7%	1	5,6%
2. Avondtoezicht	4	2,2%	1	5,6%
3. Middagtoezicht	6	3,3%	4	22,2%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	25	13,9%	3	16,7%
5. Toegang ander zwembad	3	1,7%	0	0,0%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	40	22,2%	5	27,8%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	2	1,1%	0	0,0%

Er is slechts één gemeente met uitsluitend secundaire gemeentelijke scholen op het grondgebied maar deze gemeente heeft de bevraging niet beantwoord (zie tabel 5).

Uit bovenstaande tabel blijkt dat gemeenten waar er naast secundaire scholen van een of meer andere netten ook gemeentelijke secundaire scholen zijn, meer sociale voordelen toekennen dan gemeenten met alleen secundaire scholen van een of meer andere netten.

Toekenning Basisonderwijs

Uit de tabellen 16 en volgende zal blijken dat er, met uitzondering van de combinatie gemeentelijke, vrije en basisscholen van het gemeenschapsonderwijs op het grondgebied, geen grote verschillen in toekenning tussen de netten in de gemeente kunnen vastgesteld worden.

Tabel 16: sociale voordelen toegekend in de gemeenten die alleen gesubsidieerde vrije basisscholen hebben (N=15)

omschrijving	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	3	20,0%
2. Avondtoezicht	4	26,7%
3. Middagtoezicht	4	26,7%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	1	6,7%
5. Toegang ander zwembad	5	33,3%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	4	26,7%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	1	6,7%

Ook in gemeenten waar enkel gesubsidieerde vrije basisscholen zijn, worden sociale voordelen toegekend.

4 van de 15 gemeenten (26,7 %) doen een tussenkomst voor avondtoezicht. In evenveel gemeenten is middagtoezicht een sociaal voordeel.

In 1 gemeente is de toegang tot het gemeentelijk zwembad een sociaal voordeel en in 5 gemeenten (33,3 %) is de toegang tot een ander zwembad een sociaal voordeel. 6 van de 15 gemeenten doen dus een tussenkomst in de toegangsprijs tot het zwembad.

Tabel 17: sociale voordelen toegekend aan basisscholen van het gemeentelijk onderwijs en aan basisscholen van het gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten die enkel gemeentelijke en gesubsidieerde vrije basisscholen hebben (N = 54)

omschrijving	Gemeentelijk onderwijs		Gesubsidieerd vrij onderwijs	
	toege- kend	% toege- kend	toege- kend	% toege- kend
1. Ochtendtoezicht	20	37,0%	21	38,9%
2. Avondtoezicht	21	38,9%	22	40,7%
3. Middagtoezicht	37	68,5%	31	57,4%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	6	11,1%	4	7,4%
5. Toegang ander zwembad	23	42,6%	19	35,2%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	23	42,6%	24	44,4%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	13	24,1%	13	24,1%

Van de 54 gemeenten met zowel gemeentelijke als gesubsidieerde vrije basisscholen op het grondgebied wordt er in 20 gemeenten (37 %) een tussenkomst gedaan voor het ochtendtoezicht aan de gemeentescholen en in 21 gemeenten (38,9 %) aan de gesubsidieerde vrije scholen. 38,9 % van de gemeenten komt tussen voor het avondtoezicht in de gemeentescholen en 40,7% van de gemeenten komt tussen voor de gesubsidieerde vrije scholen.

Uit bovenstaande tabel blijkt opnieuw dat middagtoezicht als sociaal voordeel het meest toegekend wordt. 68,5% (37 gemeenten) kent een tussenkomst toe aan de gemeentescholen en 57,4% (31 gemeenten) aan de gesubsidieerde vrije scholen.

De tussenkomsten voor zowel de gemeentelijke basisscholen als voor de vrije basisscholen zijn redelijk gelijklopend. Indien de gemeente een sociaal voordeel toekent aan de eigen school, kent ze dit sociale voordeel meestal ook toe aan de vrije scho(o)l(en) op het grondgebied. De gemeente die een sociaal voordeel toekent aan scholen van het eigen net, is immers verplicht dat sociale voordeel ook toe te kennen aan de scholen van de andere netten (voor zover het gaat over hetzelfde soort onderwijs en hetzelfde niveau) maar elke school van een ander net moet wel zelf de toepassing ervan vragen. Dit kan een verklaring zijn voor het feit dat de percentages niet gelijk zijn tussen de twee netten.

Opmerking: het percentage tussenkomsten voor het ochtend- en avondtoezicht en de toegang tot de gemeentelijke infrastructuur is voor het gesubsidieerd vrij basisonderwijs hoger dan voor het gemeentelijk basisonderwijs. Voor deze sociale voordelen is er telkens één gemeente meer die het voordeel toekent aan het vrij onderwijs. Dit is niet logisch vermits het sociaal voordeel in de regel steeds eerst toegekend wordt aan het gemeentelijk onderwijs en dan uitgebreid wordt naar het de andere netten op het grondgebied. Het is onduidelijk of het hier al dan niet om een foute invulling van de enquête gaat.

Tabel 18: sociale voordelen toegekend aan basisscholen van het gemeenschapsonderwijs en aan gesubsidieerde vrije basisscholen in de gemeenten die enkel gesubsidieerde vrije basisscholen en basisscholen van het gemeenschapsonderwijs hebben (N = 64)

omschrijving	Gemeenschaps-onderwijs		Gesubsidieerd vrij onderwijs	
	toege-kend	% toege-kend	toege-kend	% toege-kend
1. Ochtendtoezicht	11	17,2%	14	21,9%
2. Avondtoezicht	11	17,2%	14	21,9%
3. Middagtoezicht	11	17,2%	15	23,4%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	15	23,4%	14	21,9%
5. Toegang ander zwembad	12	18,8%	12	18,8%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	22	34,4%	24	37,5%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	5	7,8%	6	9,4%

De toekenning van de sociale voordelen is ook bij deze combinatie van netten op het grondgebied vrij gelijklopend voor de twee netten maar ligt per sociaal voordeel (met uitzondering van toegang tot het gemeentelijk zwembad) iets hoger voor het gesubsidieerd vrij onderwijs.

17,2 % (11 gemeenten) komt tussen wat betreft ochtend- en avondtoezicht voor de gemeenschapsscholen en 21,9 % (14 gemeenten) voor de gesubsidieerde vrije scholen.

Tabel 19: sociale voordelen toegekend aan basisscholen van het gemeenschapsonderwijs, het gemeentelijk onderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten waar er basisscholen van de drie netten zijn (N = 148)

omschrijving	Gemeentelijk onderwijs		Gemeenschaps-onderwijs		Gesubsidieerd vrij onderwijs	
	toege-kend	% toege-kend	toege-kend	% toege-kend	toege-kend	% toege-kend
1. Ochtendtoezicht	51	34,5%	39	26,4%	46	31,1%
2. Avondtoezicht	58	39,2%	41	27,7%	52	35,1%
3. Middagtoezicht	88	59,5%	59	39,9%	70	47,3%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	37	25,0%	32	21,6%	33	22,3%
5. Toegang ander zwembad	38	25,7%	25	16,9%	27	18,2%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	52	35,1%	38	25,7%	42	28,4%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	32	21,6%	15	10,1%	24	16,2%

In gemeenten waar de drie netten aanwezig zijn, zijn tussenkomsten voor sociale voordelen voor het gemeentelijk onderwijs het frequentst, gevolgd door het gesubsidieerd vrij onderwijs en het gemeenschapsonderwijs. Zo merken we bijvoorbeeld dat 34,5% van de gemeenten tussenkomt voor ochtendtoezicht in de gemeentescholen, 31,1% van de gemeenten doet een tussenkomst voor ochtendtoezicht aan de gesubsidieerde vrije scholen en 26,4% komt hiervoor tussen voor de gemeenschapsscholen.

39,2 % komt tussen voor het avondtoezicht in de gemeentescholen op het grondgebied, 35,1 % voor de vrije scholen op het grondgebied en 27,7 % voor de gemeenschapsscholen.

Kijken we naar het sociaal voordeel dat in deze combinatie van netten het meest wordt toegekend dan is dit een tussenkomst voor het middagtoezicht: 59,5 % van de gemeenten kent hiervoor een tussenkomst toe aan de gemeentescholen, 47,3 % van de gemeenten (of 70 gemeenten) komt voor het middagtoezicht tussen voor de gesubsidieerde vrije basisscholen en 39,9

% van de gemeenten (of 59 gemeenten) voor de basisscholen van het gemeenschapsonderwijs.

In 21,6 % van de gemeenten (of 32 gemeenten) komt de gemeente op één of andere manier tussen in leerlingenvervoer georganiseerd voor de leerlingen van de gemeentescholen; in 16,2% van de gemeenten (of 24 gemeenten) doet de gemeente een inspanning voor de leerlingen van het gesubsidieerd vrij basisonderwijs en slechts in 10,1 % van de gemeenten (of 15 gemeenten) voor de leerlingen van het gemeenschapsonderwijs. Het feit dat er minder gemeenten zijn die tussenkomen voor de gemeenschapsscholen op het grondgebied is wellicht te verklaren door het feit dat het gemeenschapsonderwijs soms over eigen leerlingenvervoer beschikt.

Toekenning secundair onderwijs

Tabel 20: sociale voordelen toegekend in de gemeenten die voor het secundair onderwijs alleen gesubsidieerde vrije secundaire scholen hebben (N = 71)

omschrijving	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	1	1,4%
2. Avondtoezicht	1	1,4%
3. Middagtoezicht	2	2,8%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	6	8,5%
5. Toegang ander zwembad	1	1,4%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	17	23,9%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	1	1,4%

In 71 van de 198 gemeenten die geantwoord hebben, zijn er op secundair niveau enkel gesubsidieerde vrije secundaire scholen. Slechts een klein aantal van deze gemeenten kent sociale voordelen toe.

Deze gemeenten stellen vooral (één of meerdere gebouwen van) hun voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur open voor de secundaire scholen: 23,9 % van de gemeenten.

Het aantal gemeenten dat tussenkomt voor toezichten is te verwaarlozen: telkens 1 gemeente voor ochtend- en/of avondtoezicht en 2 gemeenten voor middagtoezicht.

Tabel 21: sociale voordelen toegekend in de gemeenten die voor het secundair onderwijs alleen scholen van het gemeenschapsonderwijs hebben (N = 19)

omschrijving	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	1	5,3%
2. Avondtoezicht	1	5,3%
3. Middagtoezicht	1	5,3%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	1	5,3%
5. Toegang ander zwembad	1	5,3%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	6	31,6%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	0	0,0%

Met uitzondering van de toegang tot gemeentelijke infrastructuur is er per sociaal voordeel telkens slechts 1 gemeente die het voordeel toekent.

31,6 % (6 gemeenten) met enkel secundaire gemeenschapsscholen op het grondgebied stelt (een gedeelte van) zijn voor het publiek toegankelijke infrastructuur open voor de scholen van het gemeenschapsonderwijs.

Geen enkele gemeente komt tussen voor leerlingenvervoer.

Tabel 22: sociale voordelen toegekend aan secundaire scholen van het gemeenschapsonderwijs en aan gesubsidieerde vrije scholen in de gemeenten die voor het secundair onderwijs enkel gemeenschaps- en gesubsidieerd vrij onderwijs hebben (N = 69)

omschrijving	Gemeenschapsonderwijs		Gesubsidieerd vrij onderwijs	
	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	1	1,4%	1	1,4%
2. Avondtoezicht	2	2,9%	2	2,9%
3. Middagtoezicht	2	2,9%	3	4,3%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	12	17,4%	12	17,4%
5. Toegang ander zwembad	1	1,4%	1	1,4%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	13	18,8%	13	18,8%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	1	1,4%	1	1,4%

In de gemeenten waar er op het grondgebied enkel gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerd vrij onderwijs is, zijn de percentages van toekenning door de gemeenten voor beide netten (zo goed als) identiek.

Alleen voor het sociaal voordeel ‘middagtoezicht’ is er een verschil: 3 gemeenten kennen een tussenkomst toe voor het middagtoezicht aan het gesubsidieerd vrij onderwijs; 2 gemeenten kennen hiervoor een tussenkomst toe aan het gemeenschapsonderwijs.

Tabel 23: sociale voordelen toegekend aan secundaire scholen van het gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd officieel onderwijs (met uitzondering van het gemeentelijk) en het gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten waar er secundaire scholen van de drie netten zijn (N = 17)

omschrijving	Gemeenschapsonderwijs		Gesubsidieerd officieel onderwijs (uitgezonderd gemeentelijk)		Gesubsidieerd vrij onderwijs	
	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend
1. Ochtendtoezicht	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2. Avondtoezicht	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
3. Middagtoezicht	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
4. Toegang gemeentelijk zwembad	6	35,3%	6	35,3%	6	35,3%
5. Toegang ander zwembad	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
6. Toegang gemeentelijke infrastructuur	3	17,6%	3	17,6%	4	23,5%
7. Georganiseerd leerlingenvervoer	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Voor zover er al sociale voordelen toegekend worden in de gemeenten met de hierboven vermelde combinatie van netten gaat het om het ter beschikking stellen van voor publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur (zowel de toegang tot het gemeentelijk zwembad als de toegang tot andere gemeentelijke infrastructuur). De tussenkomsten zijn zowel voor het gemeenschapsonderwijs, voor het officieel onderwijs als voor het gesubsidieerd vrij onderwijs gelijklopend. Enkel wat de toegang tot de voor het publiek toegankelijke infrastructuur betreft

komen 4 van de 15 gemeenten tussen voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en telkens drie gemeenten voor het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd officieel onderwijs.

Conclusies

Als er geen gemeentelijke basisscholen op het grondgebied aanwezig zijn, liggen de percentages toekenning van sociale voordelen aan de basisscholen van de andere netten lager dan als er wel gemeentescholen op het grondgebied aanwezig zijn. Gemeenten zijn dus eerder geneigd sociale voordelen toe te kennen als ze eigen onderwijs hebben.

Bij een vergelijking van gemeenten met eenzelfde combinatie van netten op het grondgebied kunnen geen wezenlijke verschillen in toekenning tussen de verschillende netten vastgesteld worden. De enige uitzondering hierop zijn de gemeenten met de combinatie van gemeentelijke basisscholen, vrije basisscholen en basisscholen van het gemeenschapsonderwijs. In deze gemeenten zijn er wel duidelijke verschillen in toekenning aan het gemeentelijk, het vrij en het gemeenschapsonderwijs. Het aantal gemeenten dat een sociaal voordeel toekent aan de gemeentescholen is het hoogst, gevolgd door de toekenning aan de vrije scholen. Het aantal gemeenten dat een sociaal voordeel toekent aan de basisscholen van het gemeenschapsonderwijs ligt in deze combinatie van netten op het grondgebied het laagst.

Op secundair niveau zijn er bij de vergelijking van de gemeenten met eenzelfde combinatie van netten geen wezenlijke verschillen in toekenning tussen de netten vast te stellen. Gemeenten die aan secundaire scholen een sociaal voordeel toekennen doen dit vooral door het ter beschikking stellen van hun gemeentelijke infrastructuur.

4.2.2. Toekenning andere voordelen

In het rapport is er pas sprake van een ander voordeel als het voordeel (ook) aan scholen van een ander dan het gemeentelijk net wordt toegekend. Artikel 10 van het decreet flankerend onderwijsbeleid stelt het volgende:

“De lokale besturen die aan de scholen van het eigen schoolbestuur andere voordelen toekennen dan de sociale voordelen, kunnen die voordelen, in de context van het lokaal flankerend onderwijsbeleid ook toekennen aan de scholen van de andere schoolbesturen op hun grondgebied die erom verzoeken. De lokale besturen kunnen criteria vastleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen. Zij mogen geen enkel onderscheid maken tussen de scholen die aan de criteria voldoen.”

Gemeenten die alleen gemeentelijk onderwijs inrichten, worden niet meegeteld in het aantal gemeenten dat andere voordelen toekent. Van de 291 gemeenten die de enquête beantwoord hebben, zijn er 4 die enkel gemeentelijk basisonderwijs aanbieden en dus niet meespelen in de rapportering “andere voordelen”. Deze 4 gemeenten kunnen de regelgeving andere voordelen niet toepassen en zijn bijgevolg niet in de tabellen opgenomen.

Gemeenten waar er verschillende netten aanwezig zijn op het grondgebied en die enkel aan het eigen onderwijs “andere” voordelen toekennen en dit ook in de enquête meegedeeld hebben, worden in de rapportering beschouwd als gemeenten die geen andere voordelen toekennen. In dergelijk geval kunnen we in feite stellen dat de gemeente handelt als inrichtende macht van het gemeentelijk onderwijs. We beschouwen dit niet als “andere voordelen” zoals opgenomen in het decreet flankerend onderwijsbeleid.

Het “andere voordeel” ontstaat dus pas op het moment dat het voordeel dat toegekend wordt aan een school van het gemeentelijk net uitgebreid wordt naar scholen van de andere netten op het grondgebied.

We merken op dat de tussenkomsten van de gemeenten voor andere voordelen aan de scholen van de andere schoolbesturen wellicht onderschat zijn. Uit de vragen die we hieromtrent gekregen hebben, blijkt dat gemeenten niet altijd een zicht hebben op welke andere voordelen er toegekend worden aan de scholen op hun grondgebied.

De andere voordelen zijn heel divers en worden dikwijls toegekend door verschillende diensten binnen de gemeente waarbij de ene dienst niet altijd op de hoogte is van wat door andere diensten wordt toegekend aan de scholen op het grondgebied. Uit de antwoorden en de contacten die we met de gemeenten gehad hebben, blijkt ook dat het begrip “andere” voordelen heel verschillend geïnterpreteerd wordt. De antwoorden met betrekking tot de andere voordelen moeten dan ook met de nodige omzichtigheid worden behandeld.

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de andere voordelen die opgesomd waren in de vragenlijst en anderzijds de andere voordelen die de gemeente zelf kon noteren in de daarvoor voorziene ruimte of die de gemeente ingevuld heeft op de vragenlijst van VVSG / OVSG. De aanvullingen die de gemeenten gedaan hebben, zijn niet opgenomen in de onderstaande tabellen maar worden afzonderlijk behandeld onder punt 4.2.2.3.

76,3 % van de gemeenten die de enquête beantwoord hebben (219 van de 287 gemeenten), kent één of meerdere andere voordelen toe aan één of meerdere scholen van de andere netten op het grondgebied.

4.2.2.1. Toekenning andere voordelen per type voordeel

Toekenning aan basisscholen

Tabel 24: aandeel gemeenten dat andere voordelen toekent aan de basisscholen op het grondgebied (N = 287)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Vervoer zwembad	53	18,5%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	117	40,8%
Aankoop specifiek materiaal	44	15,3%
Kleine infrastructuurwerken	14	4,9%
Subsidiëren bouwprojecten	1	0,3%
Onderhoud gebouwen	12	4,2%
Onderhoud speelplaats	19	6,6%
Onderhoud groen schooldomein	20	7,0%
Poetspersoneel	5	1,7%
Onderwijzend personeel	2	0,7%
Paramedisch personeel	11	3,8%

40,8 % van de gemeenten geeft ondersteuning aan de basisscholen van de andere netten op het grondgebied voor vervoer naar culturele en / of sportactiviteiten en / of ze doen een financiële tussenkomst bij de organisatie van dergelijke activiteiten.

18,5 % van de gemeenten komt financieel tussen bij vervoer naar het zwembad van de leerlingen van de andere scholen of zorgt zelf het vervoer naar het zwembad van de leerlingen van de scholen van de andere netten.

Uit de bevraging blijkt dat slechts 1 van de 287 gemeenten een bouwproject van een school van een ander net ondersteund heeft. Wat kleine infrastructuurwerken betreft zijn er meer gemeenten die een tussenkomst doen (4,9 %) maar het aantal blijft ook hier al bij al heel beperkt.

Zeer weinig gemeenten doen investeringen voor bijkomend personeel in de scholen van de andere netten: 3,8% (11 gemeenten) stelt paramedisch personeel ter beschikking aan de scholen van de andere netten of komt hiervoor tussen, 1,7 % (5 gemeenten) stelt poetspersoneel ter beschikking en 0,7 % (2 gemeenten) doet een financiële inspanning door onderwijzend personeel te subsidiëren aanvullend bij het lestijdenpakket.

Tabel 25: per geclusterde groep andere voordelen het aandeel gemeenten dat minstens één van de geclusterde voordelen toekent ten opzichte van het aantal gemeenten met scholen basisonderwijs op het grondgebied (N = 287)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Vervoer (zwembad en/of cult.en/of sportact) + fin tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	138	48,1%
Kleine infrastr.werken + subs. bouwprojecten)	14	4,9%
Onderhoud (gebouwen, speelplaats, groen schooldomein)	30	10,5%
Personeel(poets, onderwijzend , paramedisch)	15	5,2%

Volgende andere voordelen werden in bovenstaande tabel geclusterd:

- vervoer zwembad + vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten;
- kleine infrastructuurwerken + subsidiëring bouwprojecten;
- onderhoud gebouwen + onderhoud speelplaats + onderhoud groen schooldomein;
- poetspersoneel + onderwijzend personeel + paramedisch personeel.

Uit de clustering van deze andere voordelen blijkt nog duidelijker dat gemeenten de basisscholen van de andere netten vooral ondersteunen bij vervoer en organisatie van culturele en / of sportactiviteiten. 48,1 % van de gemeenten ondersteunt hierin de basisscholen van de andere netten.

Voor infrastructuurwerken en het subsidiëren van bouwprojecten komt 15,3 % van de gemeenten tussen, voor onderhoud 10,5 %.

Gemeenten investeren quasi niet in bijkomend personeel. Slechts 5,2 % (15 van de 287 gemeenten) doet een tussenkomst voor bijkomend personeel aan de scholen van de andere netten.

Toekenning aan secundaire scholen

Tabel 26: aandeel gemeenten dat andere voordelen toekent aan de secundaire scholen op het grondgebied (N = 198)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Vervoer zwembad	7	3,5%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	53	26,8%
Aankoop specifiek materiaal	11	5,6%
Kleine infrastructuurwerken	4	2,0%
Subsidiëren bouwprojecten	2	1,0%
Onderhoud gebouwen	3	1,5%
Onderhoud speelplaats	6	3,0%
Onderhoud groen schooldomein	3	1,5%
Poetspersoneel	2	1,0%
Onderwijzend personeel	0	0,0%
Paramedisch personeel	1	0,5%

Net zoals voor het basisonderwijs ondersteunen de gemeenten (26,8 %) op secundair niveau vooral de scholen van de andere netten bij het vervoer en organisatie van culturele en/of sportactiviteiten maar veel minder dan voor het basisonderwijs het geval is.

Tabel 27: per geclusterde groep andere voordelen het aandeel gemeenten dat minstens één van de geclusterde andere voordelen toekent ten opzichte van aandeel gemeenten met secundaire scholen op het grondgebied (N = 198)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Vervoer (zwembad en/of cult. en/of sportact) + fin tussenkomst culturele of sportactiviteiten	59	29,8%
Kleine infrastr.werken + subs. Bouwprojecten	5	2,5%
Onderhoud (gebouwen, speelplaats, groen schooldomein)	7	3,5%
Personeel (poets, onderwijzend, paramedisch)	3	1,5%

Volgende andere voordelen werden in bovenstaande tabel geclusterd:

- vervoer zwembad + vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten
- kleine infrastructuurwerken + subsidiëring bouwprojecten
- onderhoud gebouwen + onderhoud speelplaats + onderhoud groen schooldomein
- poetspersoneel + onderwijzend personeel + paramedisch personeel

De clustering toont de vaststellingen die kunnen gedaan worden in tabel 26 nog duidelijker aan.

29,8 % van de gemeenten doet een tussenkomst in het vervoer en/of de organisatie van culturele en/of sportactiviteiten voor de secundaire scholen.

Voor infrastructuurwerken en het subsidiëren van bouwprojecten komt 6,1 % van de gemeenten tussen, voor onderhoud 3,5 %.

Conclusies

Vooraf basisscholen kunnen rekenen op ondersteuning met betrekking tot andere voordelen.

De verhouding tussen het aantal gemeenten met secundaire scholen op het grondgebied en het aantal gemeenten dat aan die secundaire scholen andere voordelen toekent ligt duidelijk lager dan de verhouding tussen het aantal gemeenten met basisscholen op het grondgebied en het aantal gemeenten dat andere voordelen toekent aan dat niveau.

Gemeenten ondersteunen de scholen op hun grondgebied vooral bij het vervoer en de organisatie van allerlei activiteiten (sport, cultuur, ...). Dit is zowel het geval voor het basisonderwijs als voor het secundair onderwijs.

Bij clustering blijkt nog duidelijker dat gemeenten vooral (financiële) tussenkomsten verlenen voor vervoer en organisatie van activiteiten. Ongeveer 50% van de gemeenten komen tussen voor de scholen basisonderwijs en 30% van de gemeenten met secundaire scholen op het grondgebied komen tussen voor de secundaire scholen.

4.2.2.2. Toekenning andere voordelen naargelang de combinatie van netten op het grondgebied van de gemeente

Door de gemeenten waar hetzelfde net of dezelfde combinatie van netten aanwezig is op het grondgebied te vergelijken, krijgen we een idee of de voordelen aan de scholen van bepaalde netten of aan de scholen van alle netten toegekend worden. Een dergelijke vergelijking moet met de nodige omzichtigheid bekeken worden omdat gemeenten criteria kunnen vastleggen waaraan scholen moeten voldoen om recht te hebben op het ander voordeel. Het kan dus gebeuren dat scholen geen andere voordelen krijgen omdat ze niet voldoen aan de door de gemeente opgelegde criteria. Of er al of niet voorwaarden werden opgelegd door de gemeente vormde geen onderdeel van de bevraging en kan dus niet worden weergegeven in de rapportering.

Gelet op het feit dat er in dit rapport pas sprake is van een ander voordeel als een bepaald voordeel dat toegekend wordt aan een gemeenteschool ook toegekend wordt aan één of meerdere scholen van een ander net, is het gemeentelijk onderwijs niet in de vergelijking opgenomen.

Hierna volgen (zowel voor basis- als secundair onderwijs) een aantal tabellen waarbij de toekenning van andere voordelen in gemeenten met eenzelfde combinatie van netten op het grondgebied ontleed wordt. Enkel de meest relevante combinaties zijn in de rapportering opgenomen. Combinaties die in minder dan 15 gemeenten voorkomen werden dus niet in dit rapport opgenomen.

Toekenning basisonderwijs

Tabel 28: andere voordelen toegekend in de gemeenten die voor het basisonderwijs enkel gesubsidieerde vrije scholen hebben (N = 15)

omschrijving	toe-gekend	% toege-kend
Vervoer zwembad	2	13,3%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	3	20,0%
Aankoop specifiek materiaal	2	13,3%
Kleine infrastructuurwerken	1	6,7%
Subsidiëren bouwprojecten	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	2	13,3%
Onderhoud speelplaats	2	13,3%
Onderhoud groen schooldomein	3	20,0%
Poetspersoneel	0	0,0%
Onderwijzend personeel	0	0,0%
Paramedisch personeel	0	0,0%

Er is maar een beperkt aantal gemeenten dat andere voordelen toekent aan de gesubsidieerde vrije basisscholen op hun grondgebied.

3 van de 15 gemeenten die de bevraging beantwoord hebben, ondersteunen de gesubsidieerde vrije basisscholen in vervoer of de organisatie van culturele en / of sportactiviteiten.

3 gemeenten komen tussen in het onderhoud van het groen schooldomein.

Gemeenten met enkel vrije basisscholen op het grondgebied investeren niet in bijkomend personeel voor de betrokken scholen.

Tabel 29: andere voordelen toegekend aan basisscholen van het gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten die voor het basisonderwijs enkel gemeentelijke en gesubsidieerde vrije scholen hebben (N=54)

omschrijving	toe-gekend	% toege-kend
Vervoer zwembad	11	20,4%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	18	33,3%
Aankoop specifiek materiaal	8	14,8%
Kleine infrastructuurwerken	1	1,9%
Subsidiëren bouwprojecten	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	0	0,0%
Onderhoud speelplaats	1	1,9%
Onderhoud groen schooldomein	1	1,9%
Poetspersoneel	0	0,0%
Onderwijzend personeel	0	0,0%
Paramedisch personeel	1	1,9%

In gemeenten waar er zowel gemeentelijke als gesubsidieerde vrije basisscholen op het grondgebied zijn, ligt het percentage tussenkomsten voor vervoer en ondersteuning bij culturele en/of sportactiviteiten hoger dan in gemeenten met enkel gesubsidieerde vrije scholen. 33,4 % van de gemeenten ondersteunen de gesubsidieerde vrije basisscholen in vervoer of de organisatie van culturele en / of sportactiviteiten. 20,4 % van de gemeenten doet een tussenkomst in het vervoer naar het zwembad van de gesubsidieerde vrije basisscholen.

14,8 % van de gemeenten ondersteunt de betrokken scholen bij de aankoop van specifiek materiaal.

Geen enkele gemeente ondersteunt de gesubsidieerde vrije scholen bij bouwprojecten of onderhoud van de gebouwen.

Tabel 30: andere voordelen toegekend aan basisscholen van het gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten die voor het basisonderwijs enkel gemeenschapsscholen en gesubsidieerde vrije scholen hebben (N = 64)

omschrijving	Gemeenschaps onderwijs		Gesubsidieerd Vrij Onderwijs	
	toe- ge- kend	% toege- kend	toe- ge- kend	% toege- kend
Vervoer zwembad	12	18,8%	13	20,3%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	33	51,6%	34	53,1%
Aankoop specifiek materiaal	11	17,2%	10	15,6%
Kleine infrastructuurwerken	3	4,7%	5	7,8%
Subsidiëren bouwprojecten	1	1,6%	1	1,6%
Onderhoud gebouwen	3	4,7%	4	6,3%
Onderhoud speelplaats	4	6,3%	7	10,9%
Onderhoud groen schooldomein	3	4,7%	4	6,3%
Poetspersoneel	1	1,6%	1	1,6%
Onderwijzend personeel	0	0,0%	0	0,0%
Paramedisch personeel	2	3,1%	2	3,1%

Er zijn geen significante verschillen in toekenning tussen de gemeenschapsscholen en de gesubsidieerde vrije scholen vast te stellen.

51,6 % (33 gemeenten) ondersteunt de gemeenschapsscholen in het vervoer of organisatie van culturele en/of sportactiviteiten; 53,1 % van de gemeenten (34 gemeenten) ondersteunt de gesubsidieerde vrije scholen hierbij.

10,9 % (7 gemeenten) helpt de vrije scholen bij het onderhoud van de speelplaats en 6,3 % (4 gemeenten) ondersteunt hierbij de gemeenschapsscholen.

De tussenkomsten voor personeel zijn gelijk voor de basisscholen van het gemeenschapsonderwijs en het vrij onderwijs (1,6% voor poetspersoneel, 0% voor onderwijzend personeel en 3,1 % voor paramedisch personeel).

Ook bovenstaande tabel geeft duidelijk weer dat gemeenten vooral ondersteuning leveren wat betreft vervoer en financiële tussenkomsten voor culturele en sportactiviteiten.

Tabel 31: andere voordelen toegekend aan basisscholen van het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten die voor het basisonderwijs zowel gemeenschapsscholen, gemeenschapsscholen als vrije scholen hebben (N = 148)

omschrijving	Gemeen- schaps- onderwijs		Vrij Gesubsidieerd onderwijs	
	toe- ge- kend	% toege- kend	Toe- ge- kend	% toege- kend
Vervoer zwembad	23	15,5%	26	17,6%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	52	35,1%	59	39,9%

omschrijving	Gemeen- schaps- onderwijs		Vrij Gesubsidieerd onderwijs	
	toe- ge- kend	% toege- kend	Toe- ge- kend	% toege- kend
Aankoop specifiek materiaal	20	13,5%	20	13,5%
Kleine infrastructuurwerken	3	2,0%	4	2,7%
Subsidiëren bouwprojecten	0	0,0%	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	3	2,0%	4	2,7%
Onderhoud speelplaats	5	3,4%	7	4,7%
Onderhoud groen schooldomein	6	4,1%	11	7,4%
Poetspersoneel	2	1,4%	2	1,4%
Onderwijzend personeel	1	0,7%	1	0,7%
Paramedisch personeel	6	4,1%	7	4,7%

De percentages in toekenning door de gemeenten liggen voor de meeste andere voordelen iets hoger voor het gesubsidieerd vrij onderwijs dan voor het gemeenschapsonderwijs maar als we naar de absolute aantallen kijken zijn de verschillen te verwaarlozen.

39,9 % van de gemeenten ondersteunt één of meer gesubsidieerde vrije scholen bij vervoer of met een financiële tussenkomst voor culturele en / of sportactiviteiten. 35,1% ondersteunt één of meer gemeenschapsscholen.

17,6 % doet een tussenkomst in het vervoer naar het zwembad voor de vrije scholen op het grondgebied en 15,5 % voor de gemeenschapsscholen.

7,4 % (11 gemeenten) ondersteunt één of meer gesubsidieerde vrije scholen bij het onderhoud van het groen schooldomein. 4,1 % (6 gemeenten) ondersteunt één of meer gemeenschapsscholen bij het onderhoud van het groen schooldomein.

4,7 % (7 gemeenten) investeert in paramedisch personeel voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en 4,1 % (6 gemeenten) voor het gemeenschapsonderwijs.

Toekenning secundair onderwijs

Tabel 32: andere voordelen toegekend in de gemeenten die voor het secundair onderwijs alleen gesubsidieerde vrije scholen hebben (N = 71)

omschrijving	toe- gekend	% toe- gekend
Vervoer zwembad	3	4,2%
Vervoer of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	19	26,8%
Aankoop specifiek materiaal	3	4,2%
Kleine infrastructuurwerken	0	0,0%
Subsidiëren bouwprojecten	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	1	1,4%
Onderhoud speelplaats	3	4,2%
Onderhoud groen schooldomein	1	1,4%
Poetspersoneel	0	0,0%
Onderwijzend personeel	0	0,0%
Paramedisch personeel	1	1,4%

Ook op secundair niveau leveren gemeenten vooral ondersteuning voor vervoer en/of bij de organisatie van culturele en/of sportactiviteiten (26,8%) aan de gesubsidieerde secundaire scholen.

Er is geen enkele gemeente die de scholen ondersteunt bij kleine infrastructuurwerken of die bouwprojecten subsidieert.

Deze gemeenten investeren ook zo goed als niet in bijkomend personeel voor de scholen. Er is slechts 1 gemeente die paramedisch personeel ter beschikking stelt.

Tabel 33: andere voordelen toegekend in de gemeenten die voor het secundair onderwijs alleen gemeenschapsscholen hebben (N = 19)

omschrijving	toegekend	% toegekend
Vervoer zwembad	1	5,3%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	2	10,5%
Aankoop specifiek materiaal	0	0,0%
Kleine infrastructuurwerken	0	0,0%
Subsidiëren bouwprojecten	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	0	0,0%
Onderhoud speelplaats	0	0,0%
Onderhoud groen schooldomein	0	0,0%
Poetspersoneel	0	0,0%
Onderwijzend personeel	0	0,0%
Paramedisch personeel	0	0,0%

Met uitzondering van 2 gemeenten die een (financiële) tussenkomst doen voor vervoer en/of organisatie van culturele en/of sportactiviteiten en 1 gemeente die het gemeenschapsonderwijs ondersteunt voor het vervoer naar het zwembad, worden er geen andere voordelen toegekend door de gemeenten die op het grondgebied enkel gemeenschapsscholen hebben.

Tabel 34: andere voordelen toegekend aan secundaire scholen van het gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten die voor het secundair onderwijs enkel gemeenschapsscholen en vrije scholen hebben (N = 69)

omschrijving	Gemeenschapsonderwijs		Vrij Gesubsidieerd onderwijs	
	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend
Vervoer zwembad	2	2,9%	2	2,9%
Vervoer en/of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	18	26,1%	19	27,5%
Aankoop specifiek materiaal	5	7,2%	4	5,8%
Kleine infrastructuurwerken	2	2,9%	1	1,4%
Subsidiëren bouwprojecten	1	1,4%	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	1	1,4%	1	1,4%
Onderhoud speelplaats	1	1,4%	1	1,4%
Onderhoud groen schooldomein	2	2,9%	1	1,4%
Poetspersoneel	2	2,9%	1	1,4%
Onderwijzend personeel	0	0,0%	0	0,0%
Paramedisch personeel	0	0,0%	0	0,0%

De percentages per ander voordeel voor het gemeenschapsonderwijs en gesubsidieerd vrij onderwijs zijn gelijklopend.

26,1 % (18 gemeenten) doet een (financiële) tussenkomst voor vervoer en/of organisatie van culturele en/of sportactiviteiten aan één of meer scholen van het gemeenschapsonderwijs; 27,5 % (19 gemeenten) doet een dergelijke tussenkomst aan de gesubsidieerde vrije scholen.

5 gemeenten ondersteunen het gemeenschapsonderwijs bij de aankoop van specifiek materiaal; 4 gemeenten ondersteunen hierin de vrije scholen.

2 gemeenten doen een tussenkomst voor poetspersoneel (of stellen poetspersoneel ter beschikking) aan gemeenschapsonderwijs op hun grondgebied; 1 gemeente levert poetspersoneel aan het vrij onderwijs.

2 gemeenten komen tussen bij kleine infrastructuurwerken voor gemeenschapsonderwijs; één gemeente doet een dergelijke tussenkomst voor het vrij onderwijs.

Tabel 35: andere voordelen toegekend aan secundaire scholen van gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd officieel onderwijs (met uitzondering van gemeentelijk) en het gesubsidieerd vrij onderwijs in de gemeenten die voor het secundair onderwijs zowel gemeenschapsscholen, gesubsidieerde officiële scholen als gesubsidieerde vrije scholen hebben (N = 17)

omschrijving	Gemeenschapsonderwijs		Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (uitzondering gemeentelijk)		Vrij Gesubsidieerd onderwijs	
	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend	toegekend	% toegekend
Vervoer zwembad	1	5,9%	1	5,9%	1	5,9%
Vervoer of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	7	41,2%	7	41,2%	7	41,2%
Aankoop specifiek materiaal	1	5,9%	1	5,9%	2	11,8%
Kleine infrastructuurwerken	2	11,8%	2	11,8%	1	5,9%
Subsidiëren bouwprojecten	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Onderhoud gebouwen	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Onderhoud speelplaats	1	5,9%	0	0,0%	0	0,0%
Onderhoud groen schooldomein	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Poetspersoneel	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Onderwijzend personeel	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Paramedisch personeel	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Er zijn geen significante verschillen in toekenning tussen de netten vast te stellen.

Er zijn 7 gemeenten die een (financiële) tussenkomst doen voor vervoer of organisatie van culturele en/of sportactiviteiten aan de gemeenschapsscholen en /of de gesubsidieerde officiële scholen en / of de gesubsidieerde vrije scholen.

Met uitzondering van één gemeente die voor het gemeenschapsonderwijs een tussenkomst doet in het onderhoud van de speelplaats, doet geen enkele gemeente investeringen in onderhoud gebouwen, groen schooldomein en speelplaats.

Geen enkele gemeente komt tussen voor bijkomend personeel.

Conclusies

Uit de vergelijking van de toekenning van andere voordelen naargelang de combinatie van netten op het grondgebied kan noch voor het niveau basisonderwijs noch voor het niveau secundair onderwijs afgeleid worden dat gemeenten de scholen van de verschillende netten ongelijk behandelen. Er zijn geen relevante verschillen op basis van netten vast te stellen.

4.2.2.3. Andere voordelen die door de gemeenten zelf zijn toegevoegd

De andere voordelen die in de vragenlijst waren opgenomen, zijn niet limitatief. De toelichting die bij de vragenlijst was gevoegd heeft de gemeenten hierop uitdrukkelijk gewezen. Een lokaal bestuur dat nog andere voordelen toekent dan diegene die opgesomd waren in de vragenlijst, kon dit noteren in de daarvoor voorziene ruimte op de vragenlijst.

127 gemeenten hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt en hebben de vragenlijst aangevuld met bijkomende andere voordelen die ze toekennen aan de scholen op hun grondgebied. Uit de aanvullingen die de gemeenten gedaan hebben, blijkt dat er een enorme waaier aan andere voordelen toegekend wordt. Het is niet haalbaar om ze allemaal in het rapport weer te geven.

We gaan ervan uit dat er ook heel wat gemeenten zijn die geen gebruik gemaakt hebben van de mogelijkheid om zelf toevoegingen te doen ondanks het feit dat ze nog andere initiatieven nemen om de scholen op het grondgebied te ondersteunen.

Hierna geven we een overzicht van de andere voordelen die door minstens 10 gemeenten spontaan vermeld werden.

52 gemeenten signaleerden dat ze naast de in de vragenlijst opgesomde voordelen, acties verkeer ondersteunen, zoals bijvoorbeeld het uitdelen van fluoohesjes aan de leerlingen van de scholen op het grondgebied, het uitlenen van een verkeerspark of een behendigheidsparcours aan de scholen, het ter beschikking stellen van gemachtigde opzichters, het organiseren van fietscontroles, het geven van verkeerseducatie, ...

25 gemeenten nemen zelf initiatieven of ondersteunen acties rond gezondheid o.a. door toelagen voor fruitprojecten toe te kennen of educatieve pakketten rond gezondheid ter beschikking te stellen, ...

22 gemeenten gaven aan dat ze acties met betrekking tot milieu ondersteunen door sponsoring van vuilniszakken, het ter beschikking stellen van werkpakketten over natuur- en groenontwikkeling, het uitlenen van materialen rond allerlei milieuthema's, het ondersteunen van milieuprojecten op school, ...

21 gemeenten gaven aan dat ze initiatieven nemen met betrekking tot buitenschoolse kinderopvang (andere dan de voor- en naschoolse opvang als sociaal voordeel).

20 gemeenten deelden mee dat ze toelagen toekennen aan scholen om projecten uit te werken.

20 gemeenten ondersteunen scholen om rond drugspreventie te werken.

17 gemeenten lenen materiaal uit aan de scholen op hun grondgebied zoals feestmateriaal, tafels, stoelen, ... of stellen lokalen ter beschikking voor de organisatie van activiteiten of leveren logistieke ondersteuning bij bepaalde evenementen.

14 gemeenten geven de scholen op hun grondgebied een toelage. Een dergelijke aanvullende toelage wordt voornamelijk toegekend aan de basisscholen.

13 gemeenten kennen de basisscholen op hun grondgebied een toelage toe specifiek voor de aankoop van speelgoed en snoep met Sinterklaas.

11 gemeenten ondersteunen de ouderverenigingen van de scholen op het grondgebied via een subsidie.

10 gemeenten gaven spontaan aan dat ze een bepaalde tussenkomst doen voor de middagma-
len in de scholen.

Daarnaast werden nog heel wat andere acties opgesomd. Het gaat telkens om acties die minder dan 10 gemeenten spontaan vermeldde, vandaar dat ze niet in dit rapport zijn opgenomen.

4.3. Middelen

De bevraging bevatte ook een tabel waarin elke gemeente diende in te vullen hoe groot het budget was dat de gemeente in 2008 heeft besteed aan het verlenen van sociale en andere voordelen (bijlage 1).

Voor veel gemeenten was het niet vanzelfsprekend om dit deel van de bevraging in te vullen. Heel wat gemeenten hebben de uitgaven per voordeel niet of slechts gedeeltelijk bezorgd of hebben slechts een raming gegeven.

Een aantal verklaringen voor het niet meedelen van de uitgaven waren onder andere dat dit veel te tijdrovend was, dat de uitgaven voor het betrokken voordeel moeilijk te ramen waren, dat het voordeel voor de gemeente geen echte uitgave betrof, ... Wat gemeenten onder een uitgave verstonden, werd soms verschillend geïnterpreteerd. *Ter illustratie:* een gemeente verleent aan de leerlingen van alle scholen van het basisonderwijs op haar grondgebied gratis toegang tot het gemeentelijk zwembad. Dit is een sociaal voordeel. Niet alle gemeenten beschouwen het verlenen van de gratis toegang als een kost omdat het zwembad toch open is en de redders sowieso aanwezig zijn. Andere gemeenten hebben daar wel een kostprijs op gekleefd door de toegangsprijs tot het zwembad te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat het voordeel geniet.

In heel wat gemeenten werden de uitgaven van een aantal voordelen samengeteld (voorbeeld: ochtend-, middag- en avondtoezicht) en was het voor de gemeenten onmogelijk de uitgaven afzonderlijk mee te delen.

Uit de gegevens kon niet afgeleid worden hoe de gemeenten de uitgave i.v.m. voordelen berekend hadden.

Dit toont aan dat het voor een overheidsinstantie moeilijk is om een zicht te krijgen op de wijze waarop gemeenten hun middelen besteden zowel voor hun eigen scholen als voor de scholen van de andere netten op het grondgebied.

Bijgevolg is het moeilijk bij een evaluatie zicht te krijgen op hoe gemeenten hun middelen voor onderwijs besteden.

Gelet op het feit dat er geen individuele gegevens op niveau van de gemeente publiek worden gemaakt en gelet op het feit dat de informatie met betrekking tot de uitgaven die door de gemeenten werd bezorgd, niet naar behoren kan worden verwerkt, werd er beslist niet te rapporteren over de uitgaven.

5. Algemene conclusies

Respons

De bevraging kon rekenen op een zeer hoge respons zowel vanuit de grote als vanuit de kleinere gemeenten.

89,3% van de gemeenten (291 van de 326 gemeenten) heeft de enquête beantwoord. Slechts 35 gemeenten hebben geen gevolg gegeven aan de bevraging.

De respons werd nagegaan op een aantal kenmerken: provincie, aantal inwoners in de gemeente, combinatie van netten, onderwijsniveau en aantal scholen. Uit de verzamelde cijfers blijkt dat de antwoorden representatief zijn met betrekking tot de verschillende kenmerken.

Sociale voordelen

Als er geen gemeentelijke basisscholen op het grondgebied aanwezig zijn ligt het percentage gemeenten dat sociale voordelen toekent aan de scholen op het grondgebied lager dan als er wel gemeentescholen op het grondgebied zijn. Gemeenten zijn dus eerder geneigd sociale voordelen toe te kennen als ze zelf onderwijs inrichten.

Sociale voordelen worden voornamelijk toegekend aan basisscholen.

61,2 % van de gemeenten springt de scholen basisonderwijs op het grondgebied bij in de organisatie en bekostiging van toezichten (ochtend-, middag- en/of avondtoezicht).

61,5 % stelt (één of meer gebouwen van) haar voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur ter beschikking van de basisscholen.

De tussenkomst voor het middagtoezicht is het meest voorkomende sociaal voordeel in het basisonderwijs. Meer dan 50 % van de gemeenten doet hiervoor een tussenkomst aan de basisscholen op het grondgebied.

Gemeenten kennen heel wat minder sociale voordelen toe aan secundaire scholen dan aan basisscholen. De gemeenten stellen vooral (een deel van) hun voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur ter beschikking aan de secundaire scholen op het grondgebied. Dit is het sociaal voordeel dat het vaakst voorkomt op secundair niveau. Ongeveer 30 % van de gemeenten die geantwoord hebben stelt één of meer gebouwen van de voor het publiek toegankelijke infrastructuur ter beschikking van de secundaire scholen.

Bij een vergelijking van gemeenten met eenzelfde combinatie van netten op het grondgebied kunnen geen wezenlijke verschillen in toekenning tussen de verschillende netten vastgesteld worden. De enige uitzondering hierop zijn de gemeenten met de combinatie van gemeentelijke, vrije en basisscholen van het gemeenschapsonderwijs op het grondgebied. In gemeenten met deze combinatie zijn er wel duidelijke verschillen in toekenning aan het gemeentelijk, vrij en gemeenschapsonderwijs. Het aantal gemeenten dat een sociaal voordeel toekent aan de gemeentescholen is het hoogst, gevolgd door de toekenning aan de vrije scholen. Het aantal gemeenten dat een sociaal voordeel toekent aan de basisscholen van het gemeenschapsonderwijs ligt in deze combinatie van netten op het grondgebied het laagst. Wat de tussenkomst voor het middagtoezicht betreft bijvoorbeeld komt 59,5 % van de gemeenten tussen in de gemeentescholen, 47,3 % in de vrije scholen en 39,9 % in de gemeenschapsscholen.

Andere voordelen

Er bestaat een hele waaier aan andere voordelen. De andere voordelen zijn heel divers en worden dikwijls toegekend door verschillende diensten binnen de gemeente waarbij de ene dienst niet altijd op de hoogte is van wat door een andere dienst wordt toegekend.

Voor al basisscholen kunnen rekenen op ondersteuning met betrekking tot andere voordelen. Het aantal gemeenten dat andere voordelen toekent aan secundaire scholen ligt aanzienlijk lager.

Gemeenten ondersteunen de scholen op hun grondgebied vooral bij het vervoer naar en de organisatie van allerhande activiteiten. 48,1 % van de gemeenten ondersteunt hierin de basisscholen van de andere netten op het grondgebied en 29,8% van de gemeenten doet hiervoor een tussenkomst voor de secundaire scholen.

Bij een vergelijking van gemeenten met eenzelfde combinatie van netten op het grondgebied kan noch voor het niveau basisonderwijs noch voor het niveau secundair onderwijs afgeleid worden dat gemeenten de scholen van de verschillende netten op het grondgebied ongelijk behandelen. Er zijn uit de bevraging geen relevante verschillen in toekenning op basis van de netten vast te stellen.

127 gemeenten van de 291 die de bevraging beantwoord hebben, maakten van de mogelijkheid gebruik om naast de andere voordelen die in de vragenlijst opgenomen waren, de lijst aan te vullen met bijkomende andere voordelen die op hun grondgebied toegekend werden. De meest genoemde zijn acties in verband met verkeer en gezondheid.

1234 - Basisschool
Schoolstraat 1 - 1111 Gemeente

Kleuter:
Lager:

Sociale voordelen							Andere voordelen													
Ochtendtoezicht	Avondtoezicht	Middagtoezicht	Toegang gemeentelijk zwembad	Toegang ander zwembad	Toegang gemeentelijke infrastructuur	Georganiseerd leerlingenvervoer	Vervoer zwembad	Vervoer of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten	Aankoop specifiek materiaal	Kleine infrastructuurwerken	Subsidieren bouwproject	Onderhoud gebouwen	Onderhoud speelplaats	Onderhoud groen schooldomein	Poetspersoneel	Onderwijzend personeel	Paramedisch personeel	Andere	Andere	Andere
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

1235 - Basisschool
Dorpstraat 72 - 1111 Gemeente

Kleuter:
Lager:

6543 - Basisschool
Gemeenteplein 5 - 1111 Gemeente

Kleuter:
Lager:

9876 - Sint-Jozefcollege
Onderwijsstraat 3 - 1111 Gemeente

Secundair:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

123456 - Middenschool 1
Langestraat 72 - 1111 Gemeente

Secundair:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

123467 - Middenschool 2
Langestraat 72 - 1111 Gemeente

Secundair:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Geef in onderstaande tabel op hoe groot het budget is dat uw gemeente in 2008 heeft besteed aan het verlenen van sociale en andere voordelen. Indien uw antwoorden een raming betreffen, vragen we dit in de laatste kolom aan te duiden.

			Euro	Raming?
1	Ochtendtoezicht:			J / N
2	Avondtoezicht:			J / N
3	Middagtoezicht:			J / N
4	Toegang gemeentelijk zwembad			J / N
5	Toegang ander zwembad			J / N
6	Toegang gemeentelijke infrastructuur			J / N
7	Georganiseerd leerlingenvervoer			J / N
8	Vervoer zwembad			J / N
9	Vervoer of financiële tussenkomst culturele en/of sportactiviteiten			J / N
10	Aankoop specifiek materiaal			J / N
11	Kleine infrastructuurwerken			J / N
12	Subsidiëren bouwproject			J / N
13	Onderhoud gebouwen			J / N
14	Onderhoud speelplaats			J / N
15	Onderhoud groen schooldomein			J / N
16	Poetspersoneel			J / N
17	Onderwijzend personeel			J / N
18	Paramedisch personeel			J / N
19	Andere:			J / N
20				J / N
21				J / N

Opmerkingen:

Vragenlijst over sociale en andere voordelen toegekend in het kalenderjaar 2008

Inleiding

Deze vragenlijst heeft tot doel:

- de lokale besturen toe te laten te voldoen aan hun decretale verplichting om een overzicht van hun beslissingen met betrekking tot sociale en andere voordelen te bezorgen aan het departement
- een beter zicht te krijgen op de voordelen die in de diverse gemeenten worden toegekend aan de scholen die gelegen zijn op hun grondgebied.

De vragen gaan over de situatie in uw gemeente tijdens het kalenderjaar **2008**.

In deze vragenlijst zijn alle scholen uit uw stad / gemeente opgenomen aan wie u mogelijks sociale of andere voordelen heeft toegekend in 2008. Op de verticale lijnen staan alle sociale voordelen en een aantal andere voordelen opgesomd. **Het is mogelijk dat een aantal voordelen in uw gemeente niet voorkomen.** Dat deze mogelijkheden beschreven zijn, is **geen suggestie** voor de **wenselijkheid** ervan. Ze zijn in de vragenlijst opgenomen omdat ze frequent voorkomen. Wellicht zullen ook een aantal voordelen, die uw gemeente wel toekent, ontbreken. Indien dit het geval is, willen we vragen om gebruik te maken van de categorie 'andere'.

Het is niet de bedoeling dat voordelen die bekostigd worden met middelen afkomstig van andere overheden en/of instanties opgenomen worden in de vragenlijst.

Ter verduidelijking bij de vragenlijst vindt u hierna wat toelichting bij de sociale en andere voordelen.

Sociale voordelen

Het toepassingsgebied van sociale en andere voordelen is beperkt tot het gesubsidieerd en gefinancierd basis- en secundair onderwijs.

Met sociale voordelen worden bedoeld:

1° ochtend- **(1)** en avondtoezicht **(2)** buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen;

2° middagtoezicht **(3)** voor de tijdsduur van maximaal één uur;

3° ter beschikking stellen van de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur, met uitzondering van de roerende en onroerende goederen die uitsluitend bestemd zijn voor de organisatie van het gemeentelijk onderwijs **(4 en 6)**;

4° kosten van de toegang tot het zwembad voor de leerlingen lager onderwijs, indien het zwembad niet behoort tot de gemeentelijke infrastructuur vermeld in 3° **(5)**. De kosten

Bijlage 2

verbonden aan het verstrekken van één schooljaar gratis zwemmen, waar elke leerling lager onderwijs recht op heeft, worden niet als sociaal voordeel beschouwd;

5° leerlingenvervoer in het basisonderwijs (7).

Een gemeente die voor het eigen onderwijs tussenkomt voor de sociale voordelen, is verplicht een vergelijkbare inspanning te leveren voor de andere schoolbesturen die op haar grondgebied onderwijs inrichten en de toepassing van het sociaal voordeel vragen.

De volgende modaliteiten gelden daarbij:

- de gemeente beslist autonoom of ze aan de leerlingen van de eigen scholen al dan niet sociale voordelen toekent:
- wat de gemeente aan sociale voordelen toekent aan de leerlingen van de eigen scholen moet ze in dezelfde mate en op dezelfde wijze toekennen aan de leerlingen van de andere scholen op het grondgebied, voor zover deze leerlingen les volgen in:
 - hetzelfde onderwijsniveau namelijk kleuter, lager of secundair onderwijs (eventueel per leerjaar)
 - hetzelfde soort onderwijs (gewoon of buitengewoon onderwijs)

Ook lokale besturen die zelf geen inrichter zijn van onderwijs kunnen sociale voordelen toekennen. In dergelijk geval mogen zij geen onderscheid maken tussen de scholen van de verschillende netten voor zover het hetzelfde onderwijsniveau en hetzelfde soort onderwijs betreft.

Andere voordelen

In tegenstelling tot de sociale voordelen is het toepassingsgebied van andere voordelen veel ruimer. De andere voordelen zijn van toepassing op het basis- en secundair onderwijs, op het hoger onderwijs, op het deeltijds kunstonderwijs en op het volwassenenonderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, op Syntra en de Centra voor Deeltijdse Vorming die door de Vlaamse Gemeenschap worden gefinancierd of gesubsidieerd.

Lokale besturen die aan de scholen van het eigen schoolbestuur andere voordelen toekennen, kunnen die voordelen, in de context van het lokaal flankerend onderwijsbeleid, ook toekennen aan de scholen van de andere schoolbesturen op hun grondgebied als die de toepassing ervan vragen.

Lokale besturen kunnen dus op **vrijwillige basis** initiatieven die ze voor de eigen scholen nemen, uitbreiden naar de scholen van de andere netten. Ook lokale besturen die geen onderwijs inrichten kunnen (andere) voordelen toekennen aan de scholen op hun grondgebied.

De lokale besturen kunnen criteria vastleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen. Zij mogen geen onderscheid maken tussen de scholen die aan de criteria voldoen.

Een aantal mogelijke andere voordelen:

Bijlage 2

- Een financiële tussenkomst van het lokaal bestuur voor het vervoer naar het zwembad **(8)**
- Vervoer en /of financiële tussenkomst voor culturele en /of sportactiviteiten **(9)**
- Het financieren van de aankoop van specifiek materiaal zoals bijvoorbeeld brooddozen, fluovestjes, sinterklaasgeschenkjes, ... **(10)**
- Onderhoud gebouwen(vervangen dakgoot, herstellen trapleuning, ...), onderhoud speelplaats, onderhoud groen schooldomein, ... **(13, 14, 15)**
- Kleine infrastructuurwerken (installeren toilet gehandicapten, installeren containerklas, ...) **(11)**
- Subsidiëring bouwproject **(12)**
- Subsidiëring personeel (poetspersoneel, onderwijzend personeel, logopedisten, ...) **(16, 17, 18)**

De opsomming andere voordelen hierboven is niet limitatief. **Indien u andere voordelen zou toekennen dan diegene die opgesomd zijn in de vragenlijst dan kan u dat noteren in de ruimte die voorzien is voor “andere” (19, 20 en 21).**

Als u van oordeel bent dat bepaalde voordelen niet passen in de vragenlijst, kunt u die kwijt in het luik opmerkingen.

Ter verduidelijking kan u de beslissingen waarop de sociale en andere voordelen gestoeld zijn, meesturen.

Uitgaven

Op de voorlaatste pagina is een tabel opgenomen waarin u dient in te vullen hoe groot het budget is dat uw gemeente in 2008 heeft besteed aan het verlenen van sociale en andere voordelen. Indien uw antwoorden een raming betreffen, vragen we u dit aan te kruisen in de laatste kolom.

Indien u nog bepaalde vragen heeft bij het invullen van deze vragenlijst, aarzel dan niet om met ons contact op te nemen:

Afdeling Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs

Marie-Hélène Sabbe

Mariehelene.sabbe@ond.vlaanderen.be

Rita.vanhoren@ond.vlaanderen.be

Koning Albert II-laan 15

1210 Brussel

02/553.93.78 of 02/553.93.30 (niet op woensdag)

Alvast bedankt voor uw medewerking.

Lijst initiatieven flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

- Initiatieven ism beleidsdomeinen welzijn/sociale zaken/jeugd/politie en justitie
 - o Medewerking aan de leerplichtcontrole
 - o kleuterparticipatie
 - o spijbelpreventie
 - o drugspreventie
 - o begeleiding risicojongeren (time-out)
 - o opvoedingsondersteuning
 - o voorschoolse kinderopvang (0 - 2,5 jaar)
 - o buitenschoolse kinderopvang (= sociaal voordeel)
 - o opvang tijdens vakantieperiodes
 - o bredeschoolprojecten (vb speelpleinwerking)
- Initiatieven ism beleidsdomein mobiliteit/verkeersveiligheid
 - o sensibiliserende acties
 - o verkeerseducatie
 - o acties in samenwerking met politie
 - o infrastructurele maatregelen
 - o gemachtigde opzichters
- Initiatieven ism beleidsdomein sport
 - o Ter beschikking stellen sportinfrastructuur (= sociaal voordeel)
 - o Organisatie sportevenementen
 - o Bredeschoolprojecten (bv samenwerking met sportclubs)
- Initiatieven ism beleidsdomein cultuur
 - o Ter beschikking stellen culturele infrastructuur (= sociaal voordeel)
 - o Organisatie culturele evenementen (schoolvoorstellingen)
 - o Projecten met deeltijds kunstonderwijs
- Initiatieven rond taalstimulering
 - o logopedische detectie
 - o taallessen voor ouders
 - o ondersteuning schoolteams
- Initiatieven ism beleidsdomein OCMW
 - o afspraken met scholen rond kostenbeheersing onderwijs
 - o tussenkomst in schoolkosten kansarmen
 - o tussenkomsten in schoolkosten (kansenpas)
 - o toegang zwembad (= sociaal voordeel)
 - o begeleiding ouders
- Initiatieven ism beleidsdomein gezondheidsbevordering
 - o Bv fruit op school
- Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt
 - o Stages in de bedrijven – lokaal bestuur – non-profitsector
 - o Opleidings- of studiekeuzebeurzen